

kun blive anvendt i ringe Udstrækning; ellers bliver Tabet alt for voldsomt.

Jeg skal saa blot gøre et Par Bemærkninger angaaende denne Form for Jorderhvervelse kontra den Form at lade den enkelte Mand købe. Jeg tror, det vil vise sig i det praktiske Liv, at hvis man anvender de her foreslaaede 10 Mill. Kr. til Jordkøb paa en fornuftig Maade og bruger Udstykningsforeningernes Sagkundskab Landet rundt til denne Gerning og giver dem Myndighed til og Mulighed for at være opmærksomme paa, hvor der er velegnet Jord at faa til Købs i de forskellige Egne, og skaffer dem Midler til at foretage Købet, vil Loven faa en langt heldigere Virkning, end hvis man lader Folk enkeltvis købe i større Udstrækning. Derfor tror jeg, det er rigtigt i Lovforslaget at indføje Bestemmelser, som bliver retningsgivende for dette Jordkøb, og da tror jeg ikke, det er Uret mod nogen i dette Land — deri er jeg uenig med den højtærede Landbrugsminister —, at man eksproprierer Jord til dette Formaals Fremme og giver den Pris for Jorden, som er fastsat ved de officielle Vurderinger med Tilslutning fra Ejeren, idet man tager Hensyn til den Kulturtilstand, som Jorden er i i Afleveringsøjeblikket. Hvis man ikke anerkender denne Betragtning, vil man give Jordspekulanterne frit Spil, og man vil da altid være tilbøjelig til at anerkende enhver Jordejers Monopolstilling og give ham Adgang til og Mulighed for at spærre for en sund Udvikling af Landbrugspolitikken herhjemme. Jeg tror, det vilde være ønskeligt, om der skete det modsatte af, hvad Ministeren udtalte Haabet om, saa at der en Gang i Danmark kunde komme en Rigsdag, som anerkendte, at Almenvellet har Krav paa, at der kan ske Udvikling i en for Folket sund Retning, uden at man støder paa Jordmonopolet til enhver Tid. Jeg tror, den højtærede Minister ser alt for mørkt paa den uheldige Indflydelse, som Utryghed hos Jordbesidderne skulde have, og som Ministeren har anført Gang paa Gang.

Jeg vil dernæst gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Ulrich angaaende de Oplysninger, Udvalget har faaet angaaende Bygningsomkostningerne. Disse Oplysninger godtgør, at Gennemsnittet af Bygningsudgifterne har været nogle Hundrede Kroner højere end Maksimumslaanesummen, som er fastsat for sidste Aar. Disse Tal fremkommer selvfølgelig ved at regne med Gennemsnitssummerne ved Sammenlæg-

ning af samtlige Bygningsomkostninger. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at der er jo ingen, som har bygget under de 18 000 Kr. Alle har indgivet Overslag over Bygningssummerne, der laa oppe ved 18 000 Kr., men enkelte har bygget meget for dyrt. Der er enkelte, der af en eller anden Grund, hvad enten det er, fordi de har været mere velstillede eller har følt Trang til at faa et særlig stort eller smukt Hus, har drevet Gennemsnitsbyggesummen betydeligt op; men de fleste har holdt sig ved de 18 000 Kr., og kun undtagelsesvis er denne Sum overskredet i nævneværdig Grad; og de Oplysninger, der fremkom, hvor Gennemsnitsbeløbet ligger ved 18 387 Kr., giver ingen som helst Berettigelse til at sige, at der er sket Uret eller en Fejl fra Administrationens Side paa dette Omraade. Jeg vil gerne have Lov til at anføre dette, fordi netop disse Tal viser, at de allerfleste har bygget rimeligt, fornuftigt og besindigt, og jeg gør opmærksom paa, at alle Nybyggere vidste, at hvis de indgav et Overslag, der lød paa under 18 000 Kr., vilde i Henhold til Lovens Bestemmelser Byggelaanet blive nedsat; men det berettiger ikke til at fælde en saa haard Dom over Loven af 4. Oktober 1919. Det viser netop, at naar man i de opgivne Summer har indføjet alt Nybyggerens eget Arbejde og Udgifter, er man i alt Fald kun saa lidt oppe over det Maksimumsbeløb, der er fastsat, at det ikke kan slaas nogen Mand i Stykker. Jeg synes heller ikke, det er berettiget, naar det ærede Medlem Hr. Ulrich siger, at Ministeriet ved saa uendelig lidt om, hvor meget Bygningerne har kostet at opføre hvert enkelt Sted. Der er tilgaaet Ministeriet Oplysning om de allerfleste Brug, og i Administrationen har man i Modsætning til tidligere forlangt Tegninger og specificerede Overslag over de Bygninger, der skulde opføres efter denne Lov. Det har man gjort i ganske anderledes Grad, end man tidligere har forlangt ved Statshusmandslovens Administration.

Til Slutning vil jeg gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Olufson. Han sagde, at jeg havde bøjet mig for Kritikken og derfor var gaaet med til at anbefale, at den omtalte Bestemmelse i § 6 stryges. Nej, det var ikke Begrundelsen. Det ærede Medlem talte ogsaa om, at man kunde være ubegavet. Jeg vil i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at man kan undertiden ogsaa mangle Begavelse til at forstaa sine Medmennesker